Адыгэ макъ

№120 (20384)

2013-рэ илъэс

БЭРЭСКЭШХУ

БЭДЗЭОГЪУМ и 5

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Адыгэ Республикэм ыкIи Пшызэ шъолъыр ащыпсэурэ быслъымэнхэм афэкIо

Алахьэу гукIэгъушIэу, гукIэгъу зыхэлъым ыцIэкIэ!

Мэзэ лъапIэу НэкIмазэу бэдзэогъум и 9-м къихьэрэмкIэ Адыгэ Республикэм ыкIи Пшызэ шъолъыр ащыпсэурэ быслъымэнхэм я ДиндэлэжьапIэ быслъымэн пстэуми афэгушIо!

ЗэкIэми тышъуфэлъаIо Алахьталэм Iиман пытэ къышъуитынэу, мамырым, хъярым шъуафиузэнкIынэу, дунаимкIи ахърэтымкIи Тхьэм ынэшIу къышъуищифэнэу!

Алахьталэм телъэIу быслъымэнхэм япсэпэшIагъэхэр, нэкIхэр, нэмазхэр къабыл афишIынхэу, япсэпагъэ фэдэ пчъагъэкIэ гъэбэгъуагъэу аригъэгъотыжьынэу.

Алахьталэм телъэIу мамыр къышъуитынэу, гукIэгъу къышъуфишIынэу ыкIи ынэшIу къышъуищифэнэу.

Адыгэ Республикэм ыкIи Пшызэ шъолъыр ащыпсэурэ быслъымэнхэм ямуфтиеу КЪЭРДЭНЭ Аскэрбый

Адыгэ Республикэм и ЛIышъхьэу ТхьакIущынэ Аслъан гъэцэкIэжьынхэр зэрашIылIэгъэ республикэ стадионым тыгъуасэ щыIагъ. АР-м и Премьер-министрэу КъумпIыл Муратрэ республикэм физическэ культурэмкIэ ыкIи спортымкIэ и Комитет итхьаматэу Хьасанэкъо Муратрэ игъусэхэу псэолъэшI IофшIэнхэр зэрэлъыкIуатэхэрэм защигъэгъозагъ, анахьэу анаIэ зытырагъэтын фэе лъэныкъохэр къыгъэнэфагъэх.

ГъэцэкIэжьынхэр зэрэлъыкIуатэхэрэм защигъэгъозагъ

— УФ-м спортымкIэ иминистрэу Виталий Мутко бэмышIэу Адыгеим щыIагъ ыкIи мы министерствэм иIэпыIэгъукIэ республикэм щытшIырэ псэуалъэхэр зынэсыгъэхэр зэригъэшIагъ. Ахэм ащыщэу псаунигъэр зыщагъэпытэрэ комплексэу бассейнэхэр зыхэтым икъызэIухын фэгъэхьыгъэ мэфэкI зэхахьэм ар хэлэжьагъ, — къыIуагъ ТхьакIущынэ Аслъан. — Непэ пшъэрылъ шъхьаIэу тиIэхэм ащыщ республикэ стадионым щыкIорэ гъэцэкIэжьынхэр игъом тыухынхэр, федеральнэ ыкIи республикэ бюджетхэм къатIупщырэ ахъщэр зищыкIагъэм пэIудгъэхьаныр. АщкIэ зи упчIэ къэуцурэп. Финанс къиныгъохэм тяуалIэу къыхэкIы, ау федеральнэ гупчэр IэпыIэгъу къызэрэтфэхъурэм ишIуагъэкIэ ахэри дэдгъэзыжьынхэ тэлъэкIы.

Республикэм ипащэ къызэриIуагъэмкIэ, псэолъэшI IофшIэн шъхьаIэхэр аухыгъэх. КъокIыпIэ трибунэр агъэпсыгъах, къохьапIэр мы мазэр имыкIызэ атыщт, къыблэ трибунэм ишIын мы илъэсыр имыкIызэ аухыщт. Джащ фэдэу темыр трибунэм ишIын тегъэпсыхьэгъэ проектнэ-сметнэ документациер республикэм ыгъэхьазырыгъ. АР-м и ЛIышъхьэ къызэрэхигъэщыгъэмкIэ, гухэлъэу яIэхэм адиштэу псэолъэшI IофшIэнхэр лъэкIуатэх, хэукъоныгъэ е узымыгъэрэзэн лъэныкъо щыIэп.

***

Мы мэфэ дэдэм ТхьакIущынэ Аслъан шIэжьымрэ зыкIыныгъэмрэ ясаугъэт комплексэу АР-м и Къэралыгъо филармоние ыпашъхьэ щашIырэм щыIагъ. ПсэолъэшI IофшIэнхэр зэрэлъыкIуатэхэрэм защигъэгъозагъ.

ТХЬАРКЪОХЪО Адам.

ЫлъэгъугъэмосэшIу фишIыгъ

Адыгэ Республикэм и ЛIышъхьэу ТхьакIущынэ Аслъан ПенсиехэмкIэ фондым и Адыгэ республикэ Къутамэ зычIэтым къыпашIыхьэгъэ административнэ унакIэм тыгъуасэ щыIагъ. Ащ игъусагъэх АР-м и Премьер-министрэу КъумпIыл Муратрэ УФ-м ПенсиехэмкIэ ифонд псэолъэшIынымкIэ игъэIорышIапIэ ипащэ игуадзэу Сергей Соловьевымрэ.

2012-рэ илъэсым иаужырэ мазэхэм ашIынэу рагъэжьэгъэгъэ унакIэм зэкIэмкIи квадратнэ метрэ 754-рэ илъ, къат заулэу зэтет, федеральнэ гупчэм къикIыгъэ сомэ миллион 21-рэ тырагъэкIодагъ.

АР-м и ЛIышъхьэ къызэрэхигъэщыгъэмкIэ, фондым и Къутамэу республикэм щыIэм ипшъэрылъхэр щытхъу хэлъэу сыдигъуи егъэцакIэх, цIыфхэр егъэразэх. КъулыкъушIэхэм Iоф зыщашIэщт унэу ашIыгъэр аужырэ шапхъэхэм адиштэу зэрэщытыр республикэм ипащэ къыхигъэщыгъ, ар зэрэзэтырагъэпсыхьагъэм осэшIу фишIыгъ.

— Фондым и Къутамэ непэ гъэхъэгъэшIухэр зэриIэхэр нафэ: псэолъакIэхэр ешIых, цIыфхэм яфэIо-фашIэхэр нахь псынкIэу зэшIохыгъэнхэм фэшI щыIэныгъэм къыхэхьэрэ технологиякIэхэр ыгъэфедэхэзэ ыпэкIэ лъэкIуатэ. ГъэцэкIэкIо хэбзэ къулыкъухэм закъыфимыгъазэу гумэкIыгъоу, щыкIагъэу къэуцухэрэр ежь амалэу иIэмкIэ дегъэзыжьых, — къыIуагъ ТхьакIущынэ Аслъан. — Ащ дакIоу анахь пшъэрылъ шъхьаIэу щытын фаер пенсионерхэм яфитыныгъэхэр къэухъумэгъэнхэр, ахэм шъхьэкIафэ афэшIыгъэныр, зыныбжь хэкIотагъэхэм, нэмыкIхэм къэралыгъом афигъэуцугъэ пенсиер, нэмыкI ахъщэ тынхэр игъом аIэкIэгъэхьэгъэнхэр арых. Мы административнэ унакIэр республикэм щыпсэурэ цIыфхэм зэкIэми апай. АщкIэ федеральнэ гупчэми, фондым и Къутамэу АР-м щыIэм ипащэу Къулэ Аскэрбыий, псэолъэшIхэми тафэраз. Тикъэлэ шъхьаIэ иархитектурнэ теплъэ къэзыгъэдэхэрэ псэуалъэхэм мыр зэу ащыщ хъугъэ.

Къулэ Аскэрбый къызэриIуагъэмкIэ, мы псэуалъэм ишIын телъхьэпIитIу иIагъ. АпэрэмкIэ, къулыкъушIэхэм IофшIэнымкIэ амалэу яIэхэр нахьышIу шIыгъэныр, ятIонэрэмкIэ, тикъэлэ шъхьаIэ итеплъэ нахь дахэ зэрэхъуныр арых.

— Шапхъэу щыIэхэм адиштэу, гущыIэм пае, компьютерым кIэрысым квадратнэ метри 6 мынахь макIэу къытефэн фае. ЫпэкIэ ар квадратищым ерагъэу кIахьэщтыгъэ ныIэп. УнакIэу тшIыгъэм ишIуагъэкIэ шапхъэу щыIэхэм нахь талъыIэсын тлъэкIыгъ, — къыIуагъ А.Къулэм. — Сыд фэдэрэ лъэныкъокIи IэпыIэгъу къытфэхъухэрэ, тигумэкIыгъохэр зэхэзышIэхэрэ АР-м и ЛIышъхьэ, республикэм и Правительствэ тазэрафэразэр къыхэзгъэщынэу сыфай. Тэ къыттефэрэр зэкIэ тапэкIи дгъэцэкIэщт, тицIыфхэр зэрэдгъэрэзэщтхэм тыпылъыщт.

ПенсиехэмкIэ фондым и Къутамэу республикэм щыIэм игъэIорышIапIэхэр муниципальнэ образованиехэм къащызэIуахыгъэхэу Iоф ашIэ, ахэри аужырэ шапхъэхэм адиштэхэу зэтегъэпсыхьагъэх. Джыри мыщ фэдэ псэолъакIэ Адыгэкъалэ щагъэпсы, илъэсэу тызыхэтыр имыкIызэ ар къызэIуахынэу агъэнафэ. Ащ ыуж къэнэжьырэ закъор Мыекъопэ районыр ары. Поселкэу Тульскэм административнэ унакIэ щашIын гухэлъ щыI, ау ар зытырашIыхьащт чIыгу Iахьыр район администрацием къаритыгъэгоп. Охътабэ темышIэу а Iофыгъор зэшIохыгъэ зэрэхъущтыр, ащкIэ фондым и Къутамэ IэпыIэгъу зэрэфэхъущтхэр АР-м и ЛIышъхьэ къыIуагъ.

ТХЬАРКЪОХЪО Адам.

Адыгэ Республикэм и ЛIышъхьэ цIыфхэм яупчIэхэм джэуапхэр къаретыжьых

Къалэу Мыекъуапэ щыпсэурэ Джарымэкъо Лидэ Аскэрбый ыпхъум иупчI:

Симахъулъэ Чернобыльскэ АЭС-м къыщыхъугъэ тхьамыкIагъом икIэуххэм ядэгъэзыжьын хэлэжьагъ, ятIонэрэ купым хэхьэрэ сэкъатныгъэ иI. Сыдэущтэу уадэжь тыкъычIэхьан тлъэкIыщта?

Къалэу Мыекъуапэ щыпсэурэ МэщфэшIу Анжеликэ Аскэрбый ыпхъум иупчI:

Аслъан Кытэ ыкъор, сыдэущтэу уадэжь тыкъычIэхьан тлъэкIыщта? Адыгэ Республикэм и ЛIышъхьэу узэрэщытым елъытыгъэу Iофыгъо горэкIэ зыкъыпфэдгъазэ тшIоигъуагъ.

Общественнэ организациеу «Тыкъэзыуцухьэрэ дунаим икъэухъумэн фэгъэзэгъэ обществэм» итхьаматэ игуадзэу Жирякова Людмилэ Александр ыпхъум иупчI:

Юннатхэм ястанцие тапэкIэ къырыкIощтым ыгъэгумэкIхэу тиорганизацие илIыкIохэм зыкъыпфагъазэ ашIоигъуагъ, ау ахэр уадэжь къычIэхьанхэу зыкIэмыхъугъэр сшIэрэп.

Къалэу Мыекъуапэ щыпсэурэ илъэс 68-рэ зыныбжь Козлова Александрэ Филипп ыпхъум иупчI:

Сэ сынэмэ тэрэзэу алъэгъурэп, ащ епхыгъэу сэкъатныгъэ сиI. Зы унэ нахь мыхъурэ фэтэрым спхъурэ ащ икIэлэцIыкIуищырэ сырягъусэу сыщэпсэу. IофшIапIэ сиIэп, ыпэкIэ УПП ВОС-м ипредприятие сыщылэжьагъ. Ар зыпкъ рагъэуцожьын алъэкIыщтба? Адыгэ Республикэм и ЛIышъхьэ илъэсыбэ хъугъэу зыIузгъакIэ сшIоигъу, ащкIэ зыгорэхэри згъэцэкIагъэх, ау зи шIуагъэ къыкIэкIуагъэп. Тэ, сэкъатныгъэ зиIэхэм, тиIофыгъохэр къытфызэхафын алъэкIыщтба? ТэркIэ ащ мэхьанэшхо иI.

Джэуап: Адыгэ Республикэм и ЛIышъхьэ ригъэблэгъэнхэ ылъэкIынэу амал иIэмэ зэрагъашIэ ашIоигъоу бэ къыкIэупчIэ. Джащ фэдэ упчIэкIэ зыкъысфагъэзагъ лъытэныгъэшхо зыфэсшIыхэрэ МэщфэшIу Анжеликэ Аскэрбый ыпхъум, Джарымэкъо Лидэ Аскэрбый ыпхъум, Борисовам, Жирякова Людмилэ Александр ыпхъум, Козлова Александрэ Филипп ыпхъум.

Зыкъысфэзыгъэзагъэхэу лъытэныгъэ зыфэсшIыхэрэр! УпчIэу къэшъутырэ пэпчъ къыхэщы зэшIомыхыгъэ Iофыгъохэм шъузэрагъэгумэкIырэр, ар сэ дэгъоу къызгурэIо. ШъуилъэIухэм джыри икIэрыкIэу ахэплъэжьыщтых ыкIи мытэрэзыныгъэ горэ щыIэу, отраслэ министерствэхэмрэ нэмыкI ведомствэхэмрэ икъоу ахэм ахэмыплъагъэхэу зягуцафэхэкIэ, шъушъхьэкIэ шъукъедгъэблэгъэнышъ, Iофыгъор зэшIотхыщт.

Къалэу Мыекъуапэ щыпсэурэ КIуай Заринэ иупчI:

Шъолъыр зэфэшъхьафхэм чIыпIэ зыгъэIорышIэжьынымкIэ яорганхэм аштэгъэ законхэм къащыдалъытагъ кIэлэцIыкIу IыгъыпIэм ясабый зэрэмыкIорэм пае компенсацие къаратын фаеу. Ащ фэдэ компенсациехэр тэри къытатыщта?

Джэуап: Чэзыум хэт сабыир кIэлэцIыкIу IыгъыпIэм зэрэмыкIорэм ычIыпIэкIэ компенсацие ятыгъэнэу зыщыгъэнэфэгъэ законопроектыр Урысые Федерацием и Къэралыгъо Думэ гъэсэныгъэмкIэ и Комитет зэрэщигъэзыягъэм епхыгъэу ащ фэдэ компенсацие ятыгъэныр Адыгэ Республикэм ишэпхъэ правовой актхэм къащыдэлъытагъэп.

Ащ фэдэ компенсацие къараткъарамытми кIэлэцIыкIу IыгъыпIэм кIонхэмкIэ Iофыгъор зэшIохыгъэ хъурэп. Компенсацие къаратыгъэкIи ыпкIэ зыхэмылъ гъэсэныгъэ кIэлэцIыкIу IыгъыпIэм щырагъэгъотынэу Урысые Федерацием и Конституцие къызэрэщыдэлъытагъэр гъэцэкIагъэ хъурэп. Джыдэдэм республикэ хэбзэ Iэшъхьэтетхэмрэ чIыпIэ зыгъэIорышIэжьынымкIэ органхэмрэ акIуачIэ зэрахьылIэрэр кIэлэцIыкIу IыгъыпIэхэм чIыпIакIэхэр ащызэхащэзэ, чэзыум хэтхэм яIофыгъо зэшIохыгъэныр ары.

Къалэу Мыекъуапэ щыпсэурэ Ратэкъо Къэлэджэрый Хьаджмосэ ыкъом иупчI:

Къалэу Мыекъуапэ хьэ гъорыкIохэм яIофыгъо сыдигъуа зыщызэшIуахыщтыр? Тэ ахэм тязэоным тезэщыжьыгъ. Мы Iофыгъом изэшIохынкIэ ахъщэ къызэрэхагъэкIыгъэм сыщыгъуаз. Ар тыдэ хъугъа?

Джэуап: Къэралыгъо бюджет учреждениеу «Адыгэ къэралыгъо опытнэ шэкIо хъызмэтшIапIэу «Элота» зыфиIорэм аухэсыгъэ къэралыгъо пшъэрылъхэм атетэу Iоф ешIэ ыкIи псэушъхьэ гъорыкIохэм якъэубытынкIи яIыгъынкIи шапхъэу щыIэхэр егъэцакIэх.

Псэушъхьэ гъорыкIохэр къаубытхэ зыхъукIэ организацие гъэнэфагъэхэм къащащэфырэ амалхэр арых ныIэп агъэфедэхэрэр.

ЦIыфхэр щыгъозэнхэм пае къэтэIо 2012-рэ илъэсым къалэу Мыекъуапэ итравмпункт хьэхэр зэцэкъэгъэ нэбгырэ 502-мэ, 2013-рэ илъэсым иапэрэ квартал нэбгыри 108-мэ закъызэрэфагъэзэгъагъэр.

Дэеу зылъэгъухэу сэкъатныгъэ зиIэхэм якъэлэ общественнэ организацие итхьаматэу Хлопов Алексей Борис ыкъом иупчI:

Аслъан Кытэ ыкъор, тыолъэIу фестивалэу «Салют победы» зыфиIоу Геленджик щыIэщтым тыкIонымкIэ укъыддеIэнэу. ЖъоныгъуакIэм и 31-м тэ гъогу тытехьэ, сомэ мин 80 тищыкIагъ. Дэеу зылъэгъухэу сэкъатныгъэ зиIэхэр лъэшэу уиIэпыIэгъу къыщэгугъых. ПэшIорыгъэшъэу тхьауегъэпсэу отэIо.

Джэуап: Мыкоммерческэ общественнэ организациехэм сыдигъуи тадеIэщтыгъ ыкIи тадеIэщт. Дэеу зылъэгъухэу сэкъатныгъэ зиIэхэм якъэлэ общественнэ организацие фэгъэхьыгъэу къэсIон: Алексей Борис ыкъом лъэIоу иIагъэр агъэцэкIэгъах.

Тиунэкъощ тыфэгушIо!

Теуцожь районым ихьыкум итхьаматэу Нэхэе Зэчэрые зытшIэрэр непэп. Илъэс 43-рэ фэдизкIэ узэкIэIэбэжьымэ, Очэпщые совхозым ипартком исекретарэу сыщытыгъ, ежьыр комсомолым икомитет ипэщагъ. Ащ ыуж Кубанскэ къэралыгъо университетым июрфак къыухыгъ. Джэджэ районым ипрокурор иIэпыIэгъоу щытыгъ. Илъэс 30 хъугъэу Теуцожь районым ихьыкум итхьамат.

Ащ фэдиз уахътэм дэх имыIэу законым урылажьэзэ цIыфхэм уищытхъу ябгъэIоныр псынкIагъоп. Джар къызыдигъэхъун, цIыфхэм шIу заригъэлъэгъун, лъытэныгъэ къызфаригъэшIын ылъэкIыгъ Нэхэе Зэчэрые. Ащ фэшыхьатых Урысыем, Адыгеим, Кубань япащэхэм, яхьыкумышI организациехэм бгъэхэлъхьэ ыкIи щытхъу тхылъ зэфэшъхьафхэу къыратыгъэхэм ямызакъоу, Адыгэкъалэ, Теуцожь районым, икъоджэ гупсэу Очэпщые яцIыф гъэшIогъэ щытхъуцIэр, Урысыем ихьыкум департамент и Генеральнэ директор иунашъокIэ хьыкум системэм хэхъоныгъэ егъэшIыгъэным илъэс пчъагъэм ыгу етыгъэу, хьалэлэу зэрэфэлажьэрэм фэшI къахэзыгъэщырэ тамыгъэу «За усердие» зыфиIоу ятIонэрэ степень зиIэр къызэрэрапэсыгъэхэр.

Ащ фэшI Нэхэе Зэчэрые тыфэгушIозэ, псаунылъэ пытэ иIэнэу, джыри гъэхъэгъэшIухэр ышIынхэу, лъэпкъым идахэ аригъэIонэу, бэрэ Нэхэе лIакъор ыгъэгушхонэу, иунагъо, ыкъош-Iахьылхэм, иныбджэгъубэхэм адатхъэу щыIэнэу тыфэлъаIо.

НЭХЭЕ Рэмэзан.

НэкIмэзэ мазэм (бэдзэогъум, шышъхьэIум) инэмазшIыгъо уахътэхэр

Мафэхэр	1434-рэ илъ.	2013-рэ илъ.	Сэбахь нэмаз НэкIыр зырагъажьэрэр	Тыгъэр къызыкъокIырэр	Щэджэгъо нэмаз	Ечэнд нэмаз	Ахъшам нэмаз ХэIэжьыгъу	Джац нэмаз
Гъуб.	1	9	3:47	5:38	13:46	17:32	21:11	22:51
Бэр.	2	10	3:49	5:39	13:47	17:32	21:11	22:50
Мэф.	3	11	3:50	5:40	13:47	17:32	21:11	22:50
Бэр.	4	12	3:51	5:40	13:47	17:32	21:10	22:49
Шэмб.	5	13	3:53	5:41	13:47	17:32	21:09	22:49
Тхь.	6	14	3:54	5:42	13:47	17:32	21:08	22:49
Бл.	7	15	3:55	5:43	13:47	17:31	21:07	22:48
Гъуб.	8	16	3:56	5:43	13:47	17:31	21:06	22:48
Бэр.	9	17	3:58	5:44	13:48	17:31	21:05	22:46
Мэф.	10	18	3:59	5:45	13:48	17:31	21:04	22:46
Бэр.	11	19	4:00	5:46	13:48	17:30	21:03	22:45
Шэмб.	12	20	4:02	5:47	13:48	17:30	21:02	22:45
Тхь.	13	21	4:03	5:48	13:48	17:30	21:01	22:44
Бл.	14	22	4:05	5:49	13:48	17:30	21:00	22:44
Гъуб.	15	23	4:06	5:49	13:48	17:29	20:59	22:43
Бэр.	16	24	4:08	5:50	13:48	17:29	20:57	22:43
Мэф.	17	25	4:10	5:51	13:49	17:29	20:56	22;43
Бэр.	18	26	4:11	5:52	13:49	17:29	20:56	22:42
Шэмб.	19	27	4:12	5:53	13:49	17:28	20:55	22:42
Тхь.	20	28	4:13	5:54	13:49	17:28	20:55	22:41
Бл.	21	29	4:14	5:55	13:49	17:28	20:54	22:41
Гъуб.	22	30	4:15	5:56	13:49	17:27	20:53	22:40
Бэр.	23	31	4:16	5:57	13:49	17:27	20:52	22:40
Мэф.	24	1	4:18	5:58	13:49	17:27	20:49	22:38
Бэр.	25	2	4:21	5:59	13:49	17:27	20:48	22:36
Шэмб.	26	3	4:23	6:00	13:48	17:27	20:47	22:34
Тхь.	27	4	4:25	6:01	13:48	17:26	20:46	22:32
Бл.	28	5	4:27	6:02	13:48	17:26	20:45	22:30
Гъуб.	29	6	4:29	6:03	13:48	17:26	20:44	22:28
Бэр.	30	7	4:30	6:04	13:48	17:25	20:43	22:26

Чылэу Алыуарэ (Бжыхьэкъуае) ихъишъ

ТыгъэкъохьэпIэ Кавказым 1250-рэ илъэсхэм (тиэрэ ыпэкIэ), хьат хэгъэгур дунаим темытыжьы зэхъум къащегъэжьагъэу адыгэ лъэпкъэу «киркашкIэ» а лъэхъаным заджэщтыгъэхэм ащыщхэр къихьэжьыгъагъэх. Ижъырэ киркашхэм къащегъэжьагъэу непэрэ мафэхэм къанэсэу ахэм атекIыгъэ «керкетхэм» (джырэ бжъэдыгъухэм) ятарихъ къекIокIы.

Нэгъумэ Шорэ къытхыгъагъ: «Бжъэдыгъухэр, пщы шъхьаIэу Лавристан яIэу, ятфэнэрэ лIэшIэгъум къыщегъэжьагъэу япшIыкIутфэнэрэ лIэшIэгъум къынэсэу псыхъоу Бзыбь (джырэ Абхъазым щыI) ихьанэ-гъунэхэм ащыпсэущтыгъэх. Л.И.Лавровым зэрэхигъэунэфыкIыгъагъэмкIэ, ахэр ижъырэ «керкетхэм» атекIыгъэ бжъэдыгъухэр арыгъэх.

Бжъэдыгъухэр къутэмитIоу гощыгъагъэх: «хъымыщэйхэр» ыкIи «чэчэнаехэр». Н.Хь. ЛэупакIэм къыгъэлъэгъуагъ бжъэдыгъухэр пэсэрэ лIэшIэгъум игъом нарт зэшитIоу Хъымыщрэ Чэчанрэ атекIыгъагъэхэу.

Я XV-рэ лIэшIэгъум ыгузэгухэм къащегъэжьагъэу япшIыкIухэнэрэ лIэшIэгъум иежьапIэ нэсэу (1469 — 1515-рэ илъэсхэм) бжъэдыгъухэр къэкощыхи, тыгъэкъохьэпIэ Кавказым къихьэгъагъэх ыкIи 1641-рэ илъэсым нэс псыхъоу Пщыщэрэ Псэкъупсэрэ якъежьапIэхэр зыдэщыIэ чIыгухэм арысыгъэх. Ау ежьхэмрэ абдзахэхэу а лъэныкъом исыгъэхэмрэ зэмызэгъыхэу, псыхъоу Пшызэ иджабгъу нэпкъыкIэ, непэрэ станицэу Елизаветинскэр зыдэщытым щегъэжьагъэу станицэу Старокорсунскэм нэсэу, кIуатэхи тIысыгъагъэх.

Пщы шъхьаIэу а лъэхъаным бжъэдыгъумэ яIагъэр Хьаджэмыкъопщыр ары. Ар чылэу зыдэсыгъэм Салтыку ыцIагъ ыкIи непэ лы комбинатэу къалэу Краснодар дэтыр зыдэщыт чIыпIэм дэжь щытыгъ. Салтыку пэгъунэгъухэу адыгэ чылэ пшIыкIуз фэдиз къыгосыгъэхэу къаIотэжьы.

Урысыер Темыр Кавказым къызехьэм, икIэрыкIэу бжъэдыгъухэр къагъэкощыхи, япшIыкIуенэрэ лIэшIэгъум къыщегъэжьагъэу япшIыкIубгъонэрэ лIэшIэгъум нэсэу, псыхъоу Пшызэ исэмэгукIэ гъэзэгъэ чIыгухэу темэнхэр къызэбэкIыщтыгъэхэм арагъэтIысхьэгъагъэх. ЩIыфыбэ, урыс пачъыхьагъур къызэрадзэекIорэм емызэгъыхэу, хы ШIуцIэм ыкIыб икIыжьыгъагъ. ИмыкIыжьэу къэнэжьыгъагъэхэр непэрэ мафэхэм Адыгэ Республикэм и Тэхъутэмыкъое ыкIи Теуцожь районхэм зэхэугъоягъэхэу, зэпэмычыжьэхэу арысых. Нарт Хъымыщ текIыгъэхэр Тэхъутэмыкъое районым исых, нахьыбэр зыдэсыр къуаджэхэу Тэхъутэмыкъуай, Бжыхьэкъоежъыр, БжыхьэкъоякIыр, Козэт, Щынджый, Тыгъургъой, Лъэустэнхьабл, Новая Адыгея (Пэткэу), поселкэхэу Яблоновскэр, Инэм. Нарт Чэчан текIыгъэхэр Адыгэкъалэрэ Теуцожь районымрэ ащэпсэух.

Я.Н.Туранскэм къызэритхыгъагъэмкIэ, адыгэ лъэпкъэу я XVIII-рэ лIэшIэгъум тыгъэкъохьэпIэ Кавказым исыгъэхэр япчъагъэкIэ мыщ фэдиз хъущтыгъэх:

— шапсыгъэхэр — 300000;
— абдзахэхэр — 240 000;
— натыхъуаехэр — 240 000;
— кIэмгуехэр— 80 000;
— бэслъынэйхэр — 70 000;
— бжъэдыгъухэр — 40 000;
— убыххэр — 40 000;
— хьатикъуаехэр — 20 000;
— мамхыгъэхэр — 20 000;
— еджэркъуаехэр —10 200;
— хьакIуцухэмрэ адэмыехэмрэ зыми ылъытэгъагъэхэп.

Урыс-Кавказ заор заухым Темыр-тыгъэкъохьэпIэ Кавказым адыгэ лъэпкъым щыщэу къинэжьыгъагъэхэр зэрэхъущтыгъэхэр:

— кIэмгуехэр — 34000-рэ;
— абдзахэхэр — 16 000-рэ;
— бжъэдыгъухэр — 12 000;
— бэслъынэйхэр — 6 000;
— шапсыгъэхэр — 2 500-рэ.

А.Х. Касумовым зэригъэунэфыгъагъэмкIэ, Темыр-тыгъэкъохьэпIэ Кавказым Урыс-Кавказ заом ыпэкIэ нэбгырэ миллионым нахьыбэ щыпсэущтыгъэмэ, заор заухым нэбгырэ минишъэм тIэкIу горэ къехъоу ары къинэжьыгъагъэр.

ЯтIокIэнэрэ лIэшIэгъум бжъэдыгъухэр джыри агъэкощыгъагъэх. Краснодар псыубытыпIэр ашIынэу зырагъажьэм чылэхэу Лахъщыкъуае, Шэбэнэхьаблэ, Шыхьанчэрыехьаблэ, Апэрэ ыкIи ЯтIонэрэ Едэпсыкъуаер, Ленинэхьаблэ, Тэуйхьаблэ, Апэрэ ыкIи ЯтIонэрэ Къэзэныкъуае цIыфэу адэсыгъэхэр Лъэустэнхьаблэ зызынькъо фэдиз къыIуагъэкIыхи, чIыгоу зэрысыгъэхэр псычIэгъ хъугъэ. Агъэкощыгъагъэхэм янахьыбэр къалэу Адыгэкъалэ екIужьыгъагъэхэу, джы къызыщысыгъэм щэпсэух.

Чылэу Алыуарэ (Бжыхьэкъуае) цIыфэу дэсхэм бжъэдыгъукIэ залъытэжьы.

Ар зэу къэзыушыхьатырэр 1894-рэ илъэсым цIыфэу дэсыгъэхэр кIатхыкIыжьыхэ зэхъум, лIакъохэу чылэр зыгъэуцугъагъэхэм бжъэдыгъукIэ зызэрарагъэтхыгъагъэр ары. (Хъарзынэщ, дело N 168, фонд 21).

Бжыхьэкъоежъым лIакъоу дэсхэм непэ чылэр зыщыпсэурэ чIыгум къынэсыфэхэкIэ, зыдэщысыщтыгъэ чIыпIэхэр бэрэ абгынэнэу хъугъэ. А Iофым ехьылIагъэу чылэм щыщ нэжъ-Iужъмэ ыкIи къоджэдэсхэм къаIотэжьыщтыгъэ къэбармэ нэIуасэ шъуафэтшIын.

ХьакIэко Аслъанбэч Шумафэ ыкъом (илъэс 92-рэ ыгъэшIагъ) къызэриIогъагъэмкIэ, зы уахътэ горэм чылэр ЦIэмэз дэжь щысыгъ. Барцо Махьмуд Едыдж ыкъом къыIотэжьыщтыгъ непэрэ поселкэу Шабановкэм (Краснодар краим и Северскэ район ит) дэжькIэ алыуарэхэр уахътэ горэм щысыгъэхэу. Мэлхэр, былымхэр, шыхэр аIыгъыгъэх, къушъхьэчапэмэ ащагъэхъущтыгъэх, чIыдагъэу чIыгум къычIэкIырэр ягъэстыныпхъагъ.

Барцо Мэджыдэ Хьанэшъу ыкъом ыкIи ащ нэмыкIхэми къызэраIотэжьыщтыгъэмкIэ, зы уахътэ горэм чылэу Адэмые пэмычыжьэу IутIысхьэгъагъэх шъхьаем, адэмыепщым емызэгъхэу къылъыкIуатэхи, псыхъоу Пшызэ къырекIокIыхэзэ, агу рихьэу чIыпIэ горэ къызагъотым, ащ къыщыуцугъагъэх. Мэзыр раупкIэу, чIыгур агъэкъабзэу, чыиф унэхэр рагъэуцохэу фежьэгъагъэх, ау хьанэ-гъунэхэр къызаплъыхьэхэм, чылэу Козэт благъэу щысэу къычIэкIыгъагъ. Ащ пае а чIыпIэри абгынэнэу хъугъагъэ. Барцо Аслъанбэч Мосэ ыкъом, Барцо Мыхьамчэрый Хьамидэ ыкъом ыкIи ахэм анэмыкI къоджэдэсхэм къызэраIотагъэмкIэ, къылъыкIуатэхэзэ гъэхъунэ дахэ горэм къызехьэхэм, а чIыпIэр хъунэу зэдашти, ячылэ щагъэуцунэу рагъэжьэгъагъ. ПэшIорыгъэшъэу чIыпIэу зэкIугъагъэхэр непэрэ чылэу Новая Адыгеяр зыдэщысыр ары. А лъэхъаным псыубытыпIэ дамбэхэр Пшызэ инэпкъ Iутыгъэхэп. Бжъэдыгъумэ япщы шъхьаIэу Хьаджэмыкъом къэбарыр зынэсым, шыу куп игъусэу къякIолIэгъагъ. Мурадэу яIэхэр пщым зыгурагъаIом, мырэущтэу къариIогъагъэу къаIотэжьы: «Мы чIыпIэм чылэ щыбгъэуцунэу щытэп, гъатхэ къэс Пшызэ псыр къыдэкIышъ, ехьы». Рищажьэхи къаригъэлъэгъугъагъ чIыпIэ нахь лъагэу, гъушъэу ыкIи псыр къынэмысэу.

Псыхъоу Пшызэ а лъэхъаным непэрэ къалэу Краснодар нахь пэблагъэу, къоджэдэсхэм «Iуашъхь» зыфаIорэм дэжькIэ речъэкIыщтыгъэ, джырэ Комсомольскэ микрорайонэу Краснодар хахьэрэр зэрашIыхьэгъэ чIыпIэр арыгъэ. Пщым къаригъэлъэгъугъэгъэ чIыгур къалэу Краснодар иурамэу Алматинскэм пэчIынатIэу щылъыгъ. Ащ чылэу Алыуарэ щетIысэхыгъагъ.

Пшызэ инэпкъхэр псым гуиххэмэ, нэмыкI псычъапIэхэр ыдзыхэмэ, чылэр къызэкIакIозэ, непэрэ мафэм зыдэщыс чIыпIэм къынэсыгъэу щэпсэу. Апэрэ къэкIэлъэжьэу яIагъэр псы лъэкъуитIум къаухъурэигъэ чIыгу тIуалэм зэрэтетыгъэр непэрэ къоджэдэсхэм ащыгъупшэжьыгъэу щытыгъ. Ар зэрэщыIагъэр агу къэзыгъэкIыжьыгъи щыI. Къалэу Краснодар и Комсомольскэ микрорайон ашIынэу зырахъухьэм, тIуалэм чIыгоу ыкIи пшахъоу илъыгъэр Пшызэ кIыб рафыхи мэшэшхоу иIагъэр агъэсэигъагъ. Земснарядым чIыгур рифэу зырегъажьэм, трубэм къикIырэ ятIэм цIыф къупшъхьэр бэу хэлъыгъ.

Апэрэ къоджэдэсхэм аIощтыгъэу къыднэсыжьыгъ мыщ фэдэ гущыIэхэр: «ТыкъызыIотIысхьэм Пшызэ цIыкIугъэ, цIыфхэр зэпырыпкIыщтыгъэх». ТызэрэнэгуерэмкIэ, цIыфхэр зызэпырыпкIыщтыгъэхэр Пшызэ псыхъошхор арэп, псычъэпIакIэу ышIыщтыгъэхэм ащыщ нахь.

Чылэу Алыуарэ непэрэ мафэм зыдэщыт чIыпIэм къызекIолIэжьыгъэ уахътэр зыми къышIэжьэу къыIотэжьыгъэп, ащ ехьылIагъэу хъарзынэщми зи тхылъ ачIэдгъотагъэп. Ау ар 1641-рэ илъэсымрэ япшIыкIуенэрэ лIэшIэгъум икIэухрэ азыфагу къифэу уенэгуен плъэкIыщт. Хъарзынэщым чIэлъ документым итхагъ: «Чылэу Бжыхьэкъуае загъэуцугъэр 1826-рэ илъэсыр ары». Ау а уахътэм уезэгъынэу щытэп.

БАРЦО Адам,
БАРЦО Мурат.
(Джыри къыкIэлъыкIощт).

Адэ гъэпсэфыпIэ тищыкIагъэба тэ?

Тиадыгэ шъолъыр къимыгъотэнэу къысшIошIы хэгъэунэфыкIыгъэу зыгъэпсэфыпIэ чIыпIэ имыIэу ти Адыгэкъалэ нэпэмыкI. Нахь кууIоу уегупшысэмэ, а Iофыгъом мэхьанэшхо иI. Ти Адыгей чылагъо къинагъэп зыгъэпсэфыпIэ парк имыIэу, ахэр адэтых къытпэблэгъэ чылагъохэу Нэшъукъуайи, Аскъэлаий, Гъобэкъуаий, Пэнэжьыкъуаий.

ЯIагъэба тэ типащэхэм ащ фэдэ амал? Адыгэкъалэ ыгузэгу пIоми хъунэу, итемыр-къохьэпIэ лъэныкъо, илъэс 42-м къехъужьыгъэу мэзышхоу тиIагъэр тыраупкIы зэхъум къыранэгъагъэу гектар пчъагъэ хъун ит. Сыда ар зыкIамыгъэфедэрэр? Ар дахэу зэкIаупкIыхьэу, лъэс гъогухэр асфальткIэ пкIагъэхэу пхыращхэу, псыдэфыер ыгузэгу итэу, тетIысхьапIэхэр щагъэуцухэмэ, цIыф кIуапIэ хъущт. КIэлэцIыкIухэм хъэренэхэр, нэмыкIхэр афагъэуцухэмэ, гушIуагъо хагъотэщт.

Джащ фэдэу къутырэу Казазовыр зыIусым дэжь пшэхъо шъабэ къычIахызэ Iэтэшхоу ашIыгъагъэм щыщ псы нэпкъым Iуатакъомэ, хы IэрышIым зыщыбгъэпскIын плъэкIыщт. Мафэхэр зыщыфэбэшхом псым ухэхьэшъунэу сыда зыкIамышIыщтыр?

Типащэхэр хадзыхэ зыхъукIэ «дышъэ пляжхэр», зыгъэпсэфыпIэ паркхэр къызэIуахынэу аIомэ, тагъэгугъэзэ, зыхытагъэдзышъ, зыхадзыхэкIэ, ашъхьэпхэтыку къытфагъэзэжьы. Губгъэнба ар?

Ащ тетэу мэзхэми уахэхьанышъ, защыбгъэпсэфын умылъэкIынэу, шIой итэкъупIэхэу къэнэжьых. ПсыхэхьапIэ закъоу Казазовым дэжь иIагъэри тракторышхокIэ зэпажъукIыгъэу щыт. Джыри бэрэ арэущтэу ткъудыищта?!

КЪАДЭ Мухьдин.

Адыгэкъал.

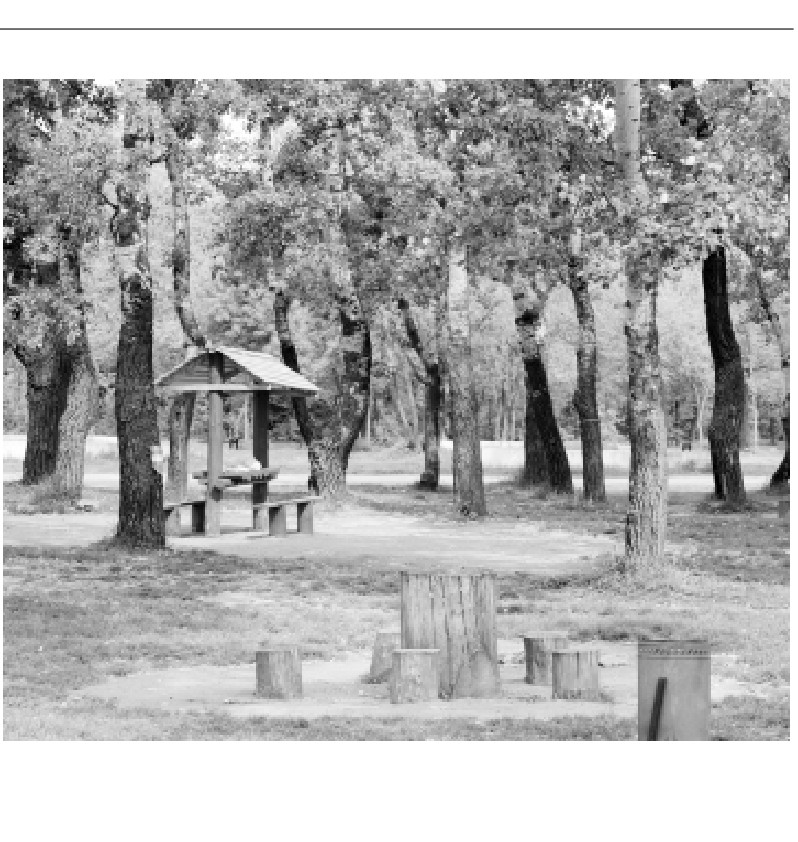

ДЗЮДОР

Дунэе гупчэр — зыгъэсэпIэшIу

Адыгэ Республикэм дзюдомкIэ ибэнакIохэр Беларусым щыкIогъэ зэIукIэгъухэм ахэлэжьагъэх. Хэгъэгу 24-мэ яспортсменхэм яIэпэIэсэныгъэ хагъэхъоным фэшI егъэджэн-зэхахьэхэр афызэхащагъэх. Адыгэ Республикэм дзюдомкIэ ихэшыпыкIыгъэ командэ итренер шъхьаIэу, Адыгеим изаслуженнэ тренерэу Бастэ Сэлымэ Минскэ хэкум тибэнакIохэр зэрэщыIагъэхэм къытегущыIэнэу телъэIугъ.

— Гъогу тытехьаным ыпэкIэ зэхэщэн Iофыгъохэм тапылъыгъ, — къеIуатэ С. Бастэм. — Апэу тынаIэ зытетыдзагъэр Минскэ хэкум кIощт бэнакIохэм якъыхэхын. Дунэе бэнэпIэ гупчэу «Стайки» зыфиIорэм зыщагъэсэным кIэхъопсырэр макIэп.

Республикэм къыщыхахыгъэх

— БэнакIохэр къыхэшъуухынхэм фэшI тиреспубликэ изэнэкъокъу зэхэшъущагъ.

— Ары. ДзюдомкIэ бэнэкIо 60-м нахьыбэ зэнэкъокъум хэлэжьагъ. ХагъэунэфыкIырэ чIыпIэхэр къыдэзыхыхэрэр Къыблэ шъолъырым изэIукIэгъухэу бжыхьэм Мыекъуапэ щыкIощтхэм ахэлэжьэнхэу фитыныгъэ яIэ хъущтыгъэ. Ащ дакIоу, Минскэ хэкум кIощтхэри къыхэтхыгъэх.

— Яухьазырыныгъэк Iэ зызэбгъапшэхэкIэ, нахь лъэшыр къыхэхыгъуаеу бэнакIохэр тиIэх. Щысэхэр къытфэпхыхэ тшIоигъу.

— Килограмм 60-м нэс къащэчы Дэхъу Азэматрэ Мерэм Андзауррэ. Апэрэ чIыпIэм фэбанэхэзэ, А. Дэхъум зэIукIэгъур ыхьыщтыгъ. КIэухым бэнэгъур фэкIуагъэу А. Мерэмым текIоныгъэр къыдихыгъ. ФиIапщэ Астемыррэ Къэгъэзэжь Руслъанрэ кг 66-рэ къэзыщэчыхэрэм якуп хэтыгъэх. ЗэIукIэгъур «къабзэу» А. ФиIапщэм ыхьыгъэми, текIощтыр тымышIэу талъыплъагъ.

ШъэоцIыкIу Рустемрэ Бат Аскэррэ, кг 73-рэ, пхъашэу зэпэуцужьыгъэх. Бэнэгъу уахътэр заухым текIоныгъэр тIумэ язи фагъэшъошагъэп. Охътэ тедзэ арати, алырэгъум бэнэгъур щылъагъэкIотагъ. Р. ШъоцIыкIум текIоныгъэр къыдихыгъ.

Килограмм 81-рэ къэзыщэчырэмэ якуп Тулпэрэ Айдэмыррэ ШъэоцIыкIу Айдэмыррэ щыбэнагъэх. ЗэIукIэгъу уахътэр афимыкъоу охътэ тедзэ ахэми аратыгъ. А. Тулпарэм хэкIыпIэ гъэшIэгъон къыгъотыгъ. Зэбэнырэм лъэбгъу ридзи иныбджэгъу алырэгъум тыридзагъ, апэрэ чIыпIэр къыхьыгъ.

Эльмар Абасовымрэ Арман Галстянрэ кг 90-рэ къэзыщэчырэмэ ябэныхэзэ, финалым нэсыгъэх. А. Галстян бэнэгъур ыхьыгъэу къытщыхъузэ, аужырэ нэгъэупIэпIэгъухэм Э. Абасовым текIоныгъэр къыдихыгъ.

Никита Широбоковыр, кг 100, Бэгъ Бислъан, кг 100-м къехъу, чемпион хъугъэх.

Беларусым зэкIохэм

— Минскэ хэкум шъурагъэблэгъэныр сыда къызыхэкIыгъэр?

— ДзюдомкIэ Европэм и Союз ары Дунэе зэIукIапIэу «Стайким» тезыгъэблэгъагъэр. Мыекъопэ бэнэпIэ еджапIэм, Кобл Якъубэ яшIушIагъэхэм зэхэщакIохэр ащыгъуазэх. Тарихъ гъогу къэткIугъэр зэрашIэрэм дакIоу, Арсен Галстян Олимпиадэ джэгунхэу Лондон щыкIуагъэхэм дышъэ медалыр къащихыни зэрилъэкIыгъэм уасэ фашIы.

— Хэгъэгу 24-мэ ябэнакIохэр Минскэ хэкум зэрэщыIагъэхэр къытэпIуагъ. Гупчэр еджапIэ дэгъу зэкIэми афэхъугъа?

— ДзюдомкIэ бэнэкIо 300-м нахьыбэ щызэIукIагъ. ХэшыпыкIыгъэ командэхэм ахэр ахэтых. КъызэрэсIуагъэу, Адыгеим икомандэ рагъэблэгъагъ.

— Адыгеим илIыкIо тренерхэр къытаIохэба?

— Дунаим, Европэм дзюдомкIэ ячемпионэу Лъэцэр Хьазрэт тренер-упчIэжьэгъоу мыекъопэ бэнэпIэ еджапIэм иI. Лъэшэу ащ тыфэраз, ныбжьыкIэхэр дэгъоу егъасэх, упчIэжьэгъу ашIы. Урысыем изаслуженнэ тренерэу Бэджэш Вячеслав тиеджапIэ итренер. Адыгэ къэралыгъо университетым физкультурэмрэ дзюдомрэкIэ иинститут, республикэм дзюдомкIэ ифедерацие, АР-м иапшъэрэ спорт еджапIэ япащэхэм зэхэщэн IофыгъохэмкIэ яшIуагъэ къытагъэкIыгъ.

— Мэфи 10 Беларусым шъущыIагъ. Егъэджэн зэIукIэгъухэр зэрэкIуагъэхэр тшIэнэу тыфай.

— Зы мафэм бэнэгъухэр тIогогогъо тиIэщтыгъэх. Нэбгырэ пэпчъ алырэгъум гъогогъу 20 щыбанэщтыгъ. Зым зыр кIырыплъыщтыгъ.

— Адыгеим щыщхэм е шъуинэIуасэхэм шъуаIукIагъа?

— Джыракъые щыщэу Пыщтыкъ Бислъан Беларусым дзюдомкIэ ихэшыпыкIыгъэ ныбжьыкIэ командэ итренер шъхьаIэу Iоф ешIэ. Гуфэбэныгъэ хэлъэу ар къытпэгъокIыгъ, тырихьэкIагъ. Бысымхэм, зэхэщакIохэм нэIуасэ тафишIыгъ, уасэ къытфарыгъэшIыгъ.

— Сурэтым сеплъышъ, сэгушIо. Адыгеим икIыгъэ бэнакIохэм Урысыем дзюдомкIэ ихэшыпыкIыгъэ командэ итренерхэри ахэтхэу сэлъэгъух.

— Эцио Гамбэ тихэгъэгу ихэшыпыкIыгъэ командэ итренер шъхьаI. Дмитрий Морозовыр ТIуапсэ щыщ. Сергей Космыниныр, Дмитрий Сергеевыр дунаим щыцIэрыIо бэнакIох, тренерэу Iоф ашIэ. Адыгэ Республикэм ибэнакIохэм ахэр къалъыплъагъэх, гъунэ имыIэу тафэраз.

— ТиздэгущыIэгъу зыщытыухыным Адыгеим идзюдо инеущрэ мафэ уиеплъыкIэ къепIолIэнэу сыфай.

— Адыгеим дзюдомкIэ ифедерацие хэтхэр, тренерхэр тиреспубликэ и Премьер-министрэу КъумпIыл Муратэ зыIокIэхэм шъхьэихыгъэу зэрэзэдэущыIагъэхэм хэпшIыкIэу шIуагъэ къытыгъ. Егъэджэн-зэхэщэн Iофыгъохэр нахьышIоу лъадгъэкIотэнхэу тыфежьагъ, мылъкукIэ IэпыIэгъу къытфэхъугъэх. Уахътэм диштэу Iоф тапэкIи тшIэ зыхэукIэ, хэпшIыкIэу тибэнакIохэм спортышхом гъэхъагъэхэр щашIыщтых. Узэкъотмэ узэрэлъэшыр щыIэныгъэм къыщыдгъэлъэгъощт.

— ШъуигухэлъхэрI къыжъудэхъунхэу шъуфэтэIо.

— Тхьауегъэпсэу.

Сурэтым итхэр: **Урысыем дзюдомкIэ ихэшыпыкIыгъэ командэ итренерхэмрэ Адыгеим икIыгъэ командэмрэ.**

ФУТБОЛ

Аужырэ уплъэкIунхэр

«Краснодар-2» Краснодар — «Зэкъошныгъ» Мыекъуапэ — 1:1.

Бэдзэогъум и 3-м Краснодар щызэIукIагъэх.

«Зэкъошныгъэм» хэтэу къэлапчъэм Iэгуаор дэзыдзагъэр: А. Ушаков.

— Мыекъопэ футбол командэу «Зэкъошныгъэм» 2013 — 2014-рэ илъэс ешIэгъум зыфегъэхьазыры. Ныбджэгъу зэIукIэгъоу иIагъэм футболистхэм яIэпэIэсэныгъэ къыщагъэлъэгъонэу тяжагъ, — къытиIуагъ «Зэкъошныгъэм» итренер шъхьаIэу Шыумэфэ Рэмэзан. — Апэрэ такъикъ 45-м футболист нахь дэгъоу тиIэхэр едгъэшIагъэх. Ащ ыуж командэм къедгъэблэгъагъэхэм лъэкIэу яIэр зэзгъэшIэнэу ешIапIэм къизгъэхьагъэх. Къахэщыщтхэм сынаIэ атесыдзагъ. Сэ сызэрэфаем фэдэу Iофхэр лъэкIуатэх.

«Зэкъошныгъэм» нэбгыри 10-м ехъу хэкIыжьыгъ. КIэу ащтэхэрэм мы мафэхэм зэзэгъыныгъэхэр адашIых. Илъэс ешIэгъур купэу «Къыблэм» бэдзэогъум и 12-м щаублэщт.

НэкIубгъор зыгъэхьазырыгъэр ЕМТIЫЛЪ Нурбый.

ЗэхэзыщагъэрыкIи къыдэзыгъэкIырэр:
Адыгэ Республикэм лъэпкъ IофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет
Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редактор шъхьаIэр
ДЭРБЭ ТИМУР

Редактор шъхьаIэм иапэрэ гуадзэр
МЭЩЛIЭКЪО Саид

Редактор шъхьаIэм игуадзэр — пшъэдэкIыжь зыхьырэ секретарыр
ХЪУРМЭ Хьусен

Редакцием ыдэщыIэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.
Телефонхэр:
приемнэр: 52-16-79,
редактор шъхьаIэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,
редактор гуадзэр-пшъэдэкIыжь зыхьырэ секретарыр: 52-16-77.
E-mail:
adygvoice@mail.ru

ЗыщаушыхьатыгъэрI:
Урысые Федерацием хэутын IофхэмкIэ, телерадиокъэтынхэмкIэ ыкIи зэлъыIэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чIыпIэ гъэIорышIапI, зэраушыхьатыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр
ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр, 268

Пчъагъэр 4120
Индексхэр
52161
52162
Зак. 2515

Хэутыным узщыкIэтхэнэу щыт уахътэр
Сыхьатыр 18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ уахътэр
Сыхьатыр 18.00